

Nr 336.

Av herr **Johansson, Lennart**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m.

Enligt de i propositionen nr 253 föreslagna bestämmelserna för producentbidrag å mjölk skall gränsen uppåt sättas till en månadsleverans av 2 500 kg, vid vilken bidraget skall upphöra. Inte mindre än 52 olika prisgrupper erhållas, den lägsta vid 1 kr och den högsta vid 26 kr. Allt detta innebär, att de egentliga familj jordbruken få mycket liten del av producentbidraget. Ett sådant bidrag å endast 1 kr för en månadsleverans är utan betydelse, och de många olika prisgrupperna komma endast att vålla besvär för vederbörande mejeri, vid vilket likviderna skola uträknas.

Det mest betänkliga med den föreslagna anordningen är emellertid, att densamma inte kommer att medge erforderlig kontroll över att producentbidraget beräknas på riktigt sätt.

Enligt nu gällande bestämmelser granska vederbörande inspektörer mejeriernas avlöningslistor en gång om året för att utröna, att bidragen utgått i överensstämmelse med gällande förordning. Detta kan icke ske med mindre inspektören avstämmer bidragen för varje leverantör i varje månadsavlöningslista, och det har därvid redan nu visat sig, att stora olägenheter äro förenade med det betydande antalet prisgrupper. Om dessa såsom nu föreslagits komma att utgöra 52 stycken, har en sänkning av antalet skett men icke i tillräcklig grad. Det är därför fara värt, att det föreslagna anslaget å 46 miljoner kronor icke kommer att kunna effektivt kontrolleras med avseende å medelsanvändningen.

På grund av det anförda anser jag, att bidragsbestämmelserna borde ändras så att de bleve till verklig nytta för det stora flertalet jordbrukare och att staten finge möjlighet att utöva verklig kontroll över hur bidragen användas.

Då familj jordbruken äro till övervägande grad inriktade på mjölkproduktion, är det ett samhällsintresse, att statsmakterna vid ifrågasatta stödåtgärder av ifrågavarande slag taga skäligen hänsyn härtill.

Enligt mitt förmenande bör producentbidraget utgå med 4 öre per kg för en månadsleverans av 500 kg samt upphöra att utgå vid en månadsleverans av över 3 000 kg. Slutlig reglering av bidraget bör ske vid kalenderårets slut. Sålunda skulle högsta bidrag utgå å en årsleverans av 6 000 kg med 240 kr.

Enligt de uppgifter, som varit möjliga att erhålla, skulle detta förslag draga en kostnad av omkring 50 miljoner kronor.

Genom det av mig förordade förfarandet skulle producentbidraget bli till nytta för det stora flertalet jordbrukare, däri inberäknade de många arrendatorerna, som merendels sitta med stora skulder på sin lösegendom, och vidare skulle statsmakterna på ett bättre sätt kunna utöva kontroll över dessa medels användning.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 253 måtte besluta sådana grunder för producentbidraget å mjölk som här ovan föreslagits.

Stockholm den 24 maj 1944.

Lennart Johansson.
